

Datum

10 februari 2024

Versienummer

IR V-2-1-2

Pagina

1/9

Z-Index

Alexanderstraat 11
2514 JL Den Haag
Postbus 16090
2500 BB Den Haag
T 070 - 37 37 400
F 070 - 37 37 401
info@z-index.nl
www.z-index.nl

KvK: Haaglanden 27177027

Auteurs:

M. Sirks

Drs. M. Journée-Gilissen

Bijzondere Kenmerken: Gezondheidsrisico bij verwerken

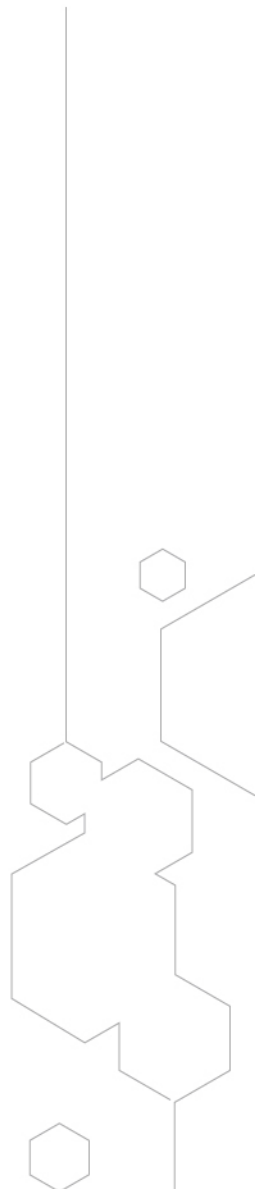
IR V-2-1-2

Deze implementatierichtlijn beschrijft hoe de Bijzondere Kenmerken “Gezondheidsrisico bij bereiden” en “Gezondheidsrisico bij bewerken/uitvullen” uit het bestand Bijzondere Kenmerken van de G-Standaard geïmplementeerd dienen te worden in software voor de openbare apotheek, de voorschrijver en de ziekenhuisapotheek, zodat het doel hiervan wordt bereikt.

Bij vragen naar aanleiding van deze implementatierichtlijn kunt u contact opnemen met Madeleine Sirks (070-3737413, madeleine.sirks@z-index.nl) van Z-Index of Marleen Journée-Gilissen (070-3737236, m.journee-gilissen@knmp.nl) van het Geneesmiddel Informatie Centrum (GIC) van de KNMP.

● Intermediair in zorginformatie op maat

De databank van Z-Index ondersteunt het voorschrijven, bestellen, afleveren, declareren en vergoeden van geneesmiddelen, zelfzorgproducten en medische hulpmiddelen, en biedt organisaties en bedrijven over deze producten managementinformatie.

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Begrippen	3
1.2	Doel van de Bijzondere Kenmerken m.b.t. Gezondheidsrisico bij verwerken	3
1.3	Doelgroepen	4
1.4	Welke gerelateerde onderwerpen worden niet beschreven in deze implementatierichtlijn	4
2	Opbouw van de Bijzondere Kenmerken m.b.t. Gezondheidsrisico bij verwerken	5
3	Implementatie van de Bijzondere Kenmerken m.b.t. Gezondheidsrisico bij verwerken	6
3.1	Het implementatieschema voor de Bijzondere Kenmerken ziet er als volgt uit:	6
4	Implementatie van extra functies	8
4.1	Extra printen van 'rugetiketten'	8
5	Overzicht aanpassingen per versienummer	9

1 Inleiding

1.1 Begrippen

Bijzonder Kenmerk:	Een kenmerk van een geneesmiddel dat bij voorschrijven en afleveren relevant kan zijn voor zorgverleners.
Risico-instrument Farmaceutische Stoffen (RiFaS):	Webapplicatie voor apotheken die wordt gebruikt om gezondheidsrisico's bij bereiden te inventariseren en te verlagen.
Oralia VTGM:	Digitaal naslagwerk met informatie over het voor toediening gereedmaken van orale geneesmiddelen voor patiënten met slikproblemen of een voedingssonde
Risicovolle grondstof:	Grondstof die (potentieel) kankerverwekkend en/of voor de voortplanting giftig is of grondstof met een hoge gevaarsklasse.
Handelsproduct met gezondheidsrisico bij bewerken:	Handelsproduct dat (potentieel) kankerverwekkend en/of voor de voortplanting giftig is of handelsproduct met hoge gevaarsklasse.
GPK, PRK, HPK:	De G-Standaard heeft een 'ruggengraat' die bestaat uit meerdere, hiërarchische niveaus, waaronder het generiekniveau (GPK), het voorschrijf-niveau (PRK) en het handelsproductniveau (HPK). Op ieder niveau worden gegevens van een product bijgehouden. Zie voor meer informatie: ' De ruggengraat van de G-Standaard ' op www.z-index.nl .

1.2 Doel van de Bijzondere Kenmerken m.b.t. Gezondheidsrisico bij verwerken

De Gebruikersraad Openbaar Apothekers van Z-Index (GROA) heeft verzocht om signalering bij (handelsproducten met) risicovolle stoffen. Bij verwerken van deze grondstoffen of handelsproducten zijn bijzondere beschermingsmaatregelen nodig voor de zorgverlener die de verwerking uitvoert. Om te bepalen welke bijzondere beschermingsmaatregelen nodig zijn, kan de apotheker gebruikmaken van de webapplicatie "Risico-instrument Farmaceutische Stoffen" het digitale naslagwerk "Oralia VTGM" en/of de procedure 'Uitvullen en ompakken' van het Laboratorium der Nederlandse Apothekers.

De Bijzondere Kenmerken m.b.t. Gezondheidsrisico bij verwerken geven aan voor welke grondstoffen of handelsproducten bijzondere beschermingsmaatregelen nodig zijn. Dit ondersteunt het werk van apotheketeam, voorschrijver en verpleging.

1.3 Doelgroepen

Bijzondere Kenmerk 100 - Gezondheidsrisico bij bereiden: kijk in RiFaS is bedoeld voor:

- (ziekenhuis)apotheken
- voorschrijvers (zowel apotheekhoudend als niet-apotheekhoudend)

Bijzonder Kenmerk 101 – Gezondheidsrisico bij bewerken/uitvullen is bedoeld voor:

- (ziekenhuis)apotheken
- apotheekhoudende huisartsen (voor het apotheekgedeelte van de praktijk)

1.4 Welke gerelateerde onderwerpen worden niet beschreven in deze implementatierichtlijn

- De overige Bijzondere Kenmerken moeten op verschillende manieren geïmplementeerd worden. Zie www.z-index.nl.
- *Tekst blokken*
zie Implementatierichtlijn “Tekst blokken”.
- *ZRS = Zorgregistratiesysteem*:
zie Implementatierichtlijn “ZRS inclusief koppeling aan medicatiebewaking”.

2 Opbouw van de Bijzondere Kenmerken m.b.t. Gezondheidsrisico bij verwerken

In de G-Standaard zijn er verschillende Bijzondere Kenmerken met betrekking tot Gezondheidsrisico bij verwerken:

100 'Gezondheidsrisico bij bereiden: Kijk in RiFaS'

101 'Gezondheidsrisico bij bewerken/uitvullen

Technisch gezien bestaan zij uit de volgende bestanden:

Bestand BST401T: Bijzondere Kenmerken

Bestand BST922T: Tekstbestand, aangestuurd vanuit bestand 401.

Zie hiervoor verder de implementatierichtlijn "*Tekstblokken*".

In het bestand 401 is de koppeling tussen producten (HPK-niveau en waar mogelijk op PRK-niveau) en de Bijzondere Kenmerken opgenomen op items (BYZKEN) 100 en 101

Bestand BST401T : Bijzondere Kenmerken						
Veld	Omschrijving	Bestand; thes.nr.	Verantw.	Lengte	Type	Posities
BSTNUM	Bestandsnummer	401	Z-Index	4	N	0001- 0004
MUTKOD	Mutatiekode		Z-index	1	N	0005- 0005
PRKODE	PRescriptieKode (PRK)		Z-Index	8	N	0006- 0013
HPKODE	HandelsProduktKode (HPK)		Z-Index	8	N	0014- 0021
THBYZK	Thes.nr. Bijzondere Kenmerken		Z-Index	4	N	0022- 0025
BYZKEN	Kode Bijzonder Kenmerk	= 100 of 101	WINAp	6	N	0026- 0031
	Leeg veld (nullen)		Z-Index	1	A	0032- 0032

3 Implementatie van de Bijzondere Kenmerken m.b.t. Gezondheidsrisico bij verwerken

3.1 Het implementatieschema voor de Bijzondere Kenmerken ziet er als volgt uit:

Stap 1:

Controleer of aan de HPK van het geneesmiddel dat wordt ingevoerd BYZKEN= 100 of 101 uit bestand 401 is gekoppeld.

- Zo nee, er is geen melding nodig.
- Zo ja, ga verder met stap 2

Stap 2:

Toon op het scherm:

1. de kernpunten van het signaal, zoals:

- het feit dat het een signaal is in het kader van Bijzondere kenmerken;
- het nummer + de omschrijving van het Bijzondere kenmerk;
- welk middel het betreft;

De exacte invulling hiervan is afhankelijk van de wensen van de zorgverleners en kan in overleg met hen worden vastgesteld.

2. De bijbehorende tekst (met sleutels **TXMOD(=72)** en **TXKODE(=BYZKEN)**): zie de implementatierichtlijn “**Tekst blokken**”.

De tekstmodule van de Bijzondere Kenmerken bevat diverse tekstsoorten. De bedoelde implementatie daarvan is als volgt (NB: niet alle tekstsoorten zijn bij alle bijzondere kenmerken aanwezig, per bijzonder kenmerk kan het dus zijn dat één of meerdere tekstsoorten ontbreken):

Tekstsoort	Bedoeld voor	opmerkingen
200	apothekersassistente	
210	apotheker	
230	voorschrijver (eerste lijn)	
235	klinisch voorschrijver	
240	ziekenhuisapotheker	
251	iedereen	Tekst dient oproepbaar te zijn als één van de bovenstaande tekstsoorten (200-240) op het scherm wordt getoond (tekststr 251 en 255 zijn niet opgenomen in BST601T, maar zijn volgend aan tekststr 200-240).

- Ga verder met de volgende stap.

Stap 3:

Als de extra functie ‘Extra printen van ‘rugetiketten’ is ingebouwd, print dan de kernpunten van het

signaal op een etiket (zie 4.1).

4 Implementatie van extra functies

4.1 Extra printen van 'rugetiketten'

Ter informatie bij het afleveren en/of ter ondersteuning van de receptcontrole kan het in de apotheek handig zijn om kort de kernpunten van het signaal op het etiket te noteren. Daarvoor zouden de kernpunten uitgeprint kunnen worden op etiketformaat om deze bij het recept te kunnen plakken. Welke kernpunten de zorgverlener precies wil zien, en hoe deze getoond moeten worden, kan in overleg met de zorgverleners worden vastgesteld. Gedacht kan worden aan het vermelden van:

- het feit dat het een signaal in het kader van Bijzondere Kenmerken is;
- de inhoud van tekstsoort 265, de Rug-etikettekst;
- welk middel het betreft.

5 Overzicht aanpassingen per versienummer

Versie	Datum	Waar in richtlijn	Soort wijziging	Wat is gewijzigd	Evt. opmerkingen
2.1.2	10-2-24	§ 2	Verwijdering	Verwijzing naar bst921 verwijderd	
		§ 3.1 stap 2	Toevoeging	Verwijzing naar tekstsoort 'klinisch voorschrijver' opgenomen	
		Voorblad	Wijziging	Contactgegevens geactualiseerd	
2.1.1	30-12-16	§ 2	Verwijdering	Verwijzing naar bst920 verwijderd	
		§ 3.1 stap 2	Wijziging	Verwijzing naar teksten aangepast nav update IR Teksten	
1.2.1	01-03-13	Voorblad	Wijziging	Contactgegevens aangepast	
1.2.1	01-03-13	overall	Wijziging	Naam BK 101 aangepast	
1.2.1	01-03-13	hoofdstuk 1.4	Toevoeging	Verwijzing naar IRTekstblokken en ZRS toegevoegd	
1.2.1	01-03-13	hoofdstuk 3.1 stap 2	Verwijdering	Tabel verwijderd en alleen verwezen naar IR tekstblokken	
1.1.2	11-01-12	Par. 1.3 Doelgroepen	Toevoeging	Doelgroep voorschrijvers toegevoegd voor bijzonder kenmerk 100	
1.1.1.	25-11-11	NIEUW			